

Posudek oponenta bakalářské práce Adély Paškové *Kouzelnice: Celestina a Claudina*

Tragikomedie o Kalistovi a Melibee (1499), známá spíše jako *Celestina*, bývá považována za jedno z nejvýznamnějších děl španělské literatury přelomu středověku a renesance. Adéla Pašková si pro svoji práci vybrala poutavé téma magie a rozhodla se dokázat její přítomnost v díle. Dále analyzovala postavy Celestiny a Claudiny, u kterých se zaměřila na rozdíly mezi kouzelnictvím a čarodějnictvím. Autorka se následně pokusila prokázat, že jsou obě postavy, jak napovídá název, spíše kouzelnice.

Úvodní kapitoly se zaměřují na historický kontext a dějiny magie (s. 9). Tyto kapitoly poskytují základní vhled do vývoje a proměn magických praktik a víry v magii napříč historií.

Ve třetí kapitole (s. 15) se autorka zabývá otázkou, zda je v díle magie skutečně přítomná. Její existenci dokládá úryvky ze studovaného díla a svá tvrzení opírá o teorii Petera Russella, podle kterého je magie prvkem klíčovým. Zároveň nezapomíná ani na protichůdný názor Maríi Lidy de Malkiel, která téma magie považuje pouze za jakýsi exotický prvek. Dále se zabývá otázkou, zdali za jednáním postav nestojí samotný ďábel. Zde mám určité pochybnosti z hlediska používání výrazů démon a ďábel, kdy není zřejmé, zda autorka slova považuje za synonyma či nikoliv. Španělské *demonio* je sice synonymem slova *diablo*. Nicméně v češtině tomu tak není.

Další kapitola se věnuje tématu kouzelnictví a čarodějnictví. Vysvětluje rozdíly v práci čarodějnic a kouzelnic, přičemž se zaměřuje zejména na způsoby jejich spolupráce s ďáblem. Nicméně, cílem, který si Adéla Pašková stanovila, bylo prokázat, že Celestina i Claudina jsou spíše kouzelnice (*hechiceras*). V této části práce by bylo vhodné se více zaměřit na teorie, které hypotézu, že se jedná o kouzelnice podporují. Kouzelnice se vyznačovaly především svou znalostí medicíny a bylinek, což je oblast, ve které Celestina exceluje. Její domov je plný nástrojů a ingrediencí, které běžně používali lékaři, což vzbuzuje otázku: Proč by potřebovala magii, když má tak rozsáhlé znalosti medicíny?¹

Celestina pravděpodobně čarodějnice opravdu není, jelikož se neúčastní sabatu, vzývání ďábla ani nezneužívá černou magii. Čarodějnicí pravděpodobně nebyla ani její učitelka. O Claudině se mnoho nedovíme, pouze to, že ji obžalovali z čarodějnictví. Nikde však není uvedeno, že by ji upálili. Covarrubias navíc tvrdí, že španělský výraz *levantar* ve frázi „le

---

¹ LAZA PALACIOS, Modesto. *El laboratorio de Celestina*. Málaga: Editorial: Antonio Gutierrez, 1958.

levantaron que era bruja“² znamená „levantar falso testimonio“³. Mohlo by se tedy podpořit tvrzení, že Claudina a Celestina byly skutečně pouze kouzelnice. I přesto, že o této frázi Adéla Pašková hovoří (s. 46), není jasné, s jakým záměrem.

Problematická je i formální stránka práce – úroveň jazyka a vyjadřování. Bohužel se nejedná pouze o občasné omyly, nýbrž o chybějící slova, chyby ve shodě podmětu s přísudkem, chyby v interpunkci, často nesmyslné věty a příliš dlouhá souvětí.

Např.

- chybějící interpunkce: především za vloženými vedlejšími větami
- zmatené věty: „...nýbrž se na dané téma pojmut i z historického hlediska.“ (s. 14) nebo „Stařenka od svých zákazníků, jež si k ní chodili pro pomoc, žádala o jakýkoliv předmět, ke kterému měl jakoukoliv spojitost s tím, jež měl být obětí kouzla.“(s. 21)
- tvary podstatných, přídavných či vlastních jmen: *Celestiny učitelka, Melibey opasek, Calistovo řetízek, s démonovo pomocí* (s. 24, s. 31)
- chybějící zarovnání do bloku, odlišení velikosti písma jednotlivých kapitol a nejednotný styl písma

Kromě výše zmíněných nedostatků práce splňuje požadavky na bakalářskou práci. Doporučuji ji tedy k obhajobě a navrhuji hodnocení *dobře*.

V Praze, 4.9. 2024

Mgr. Kateřina Kavková

---

² ROJAS, Fernando de. *La Celestina*. Madrid: Clásicos Libertarias, 1999, s. 185. (acto 7)

³ MARTÍN, Luis Mariano Esteban. „Claudina, del recuerdo a la vida“, *Celestinesca*, vol. 24, no. 1/2, 2000, s. 77-86.